

Záměr

na vyhlášení zvláště chráněného území

ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.
o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon)
a § 10 vyhlášky č. 45/2018 Sb. o plánech péče, zásadách péče a podkladech
k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, kterou se provádí některá
ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších
předpisů

Přírodní památka

Ptačí hrádek

Datum zpracování:
září 2024

1. Název zvláště chráněného území

Ptačí hrádek

2. Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území

Přírodní památka (dále také PP) ve smyslu § 36 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon).

3. Předměty ochrany a jejich popis

3.1. Souhrnná charakteristika předmětů ochrany

Komplex lesních ekosystémů na příkrých svazích a roklicích nad pravým břehem Polečnice, s významným zastoupením suťových lesů a dubohabřin, v mozaice s květnatými a vápnomilnými bučinami, acidofilními doubravami a společenstvy skalních výchozů na vápencovém i silikátovém podloží; populace zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin na ně vázaných.

3.2. Popis hlavních předmětů ochrany

A. ekosystémy

název ekosystému¹	podíl plochy v ZCHÚ (%)²	popis biotopu ekosystému stupeň vzácnosti/ ohrožení³
Svaz LBB <i>Carpinion betuli</i> Dubohabrové háje (L3.1 Hercynské dubohabřiny/9170 Dubohabřiny asociace <i>Galio sylvatici-Carpinetum betuli</i>), místy s přechody k L6.4 Středoevropské bazifilní teplomilné doubravy sv. <i>Quercion petraeae</i> (<i>Brachypodium pinnatum-Quercus robur</i> spol.)	12/45/29	Převážně staré smíšené kmenoviny na svazích s různým sklonem, s převahou DB a LP, místy s významným zastoupením JV, KL a místy i nepůvodního HB (pozůstatek z historických výsadeb). V menším plošném rozsahu i mladší porosty (mlaziny až tyčoviny). Druhově bohatý podrost s vysokým zastoupením ZCHD. 3/a, VU
Svaz LBC <i>Fagion sylvaticae</i> Květnaté bučiny a jedliny (L5.1 Květnaté bučiny/9130 Bučiny asociace <i>Galio odorati-Fagetum sylvaticae</i>)	16/20/4	Pouze netypické fragmenty v horních částech svahů na hřebenu okolo památníku. BK v nižším zastoupení. 3/b, VU
Svaz LBD <i>Sorbo-Fagion sylvaticae</i> Vápnomilné bučiny (L5.3 Vápnomilné bučiny/9150 Středoevropské vápencové bučiny sv. <i>Cephalanthero-Fagion</i>)	35/0/14	Pouze netypické fragmenty v horních částech svahů na hřebenu okolo památníku. BK v nižším zastoupení, ojediněle i na prudkých svazích v Z části PP. Druhově bohatý podrost s vysokým zastoupením ZCHD. 3/a, VU

¹ kód a název syntaxonu dle Vegetace ČR 1-4 (Chytrý et al 2007-2014) / kód a název biotopu dle Katalogu biotopů ČR (Chytrý et al. 2010) / kód a název typu přírodního stanoviště v soustavě Natura 2000

² plochové podíly jsou uvedeny dle jednotlivých mapování biotopů Natura 2000 (2002/2014) a stanoveny odhadem z terénního šetření (Wimmer, 2022)

³ Rostlinná společenstva České republiky a jejich ohrožení (Moravec 1995), Kučera T. 2005: Červená kniha biotopů (www.biomonitoring.cz)

název ekosystému¹	podíl plochy v ZCHÚ (%)²	popis biotopu ekosystému stupeň vzácnosti/ ohrožení³
Svaz LBF <i>Tilio platyphylli-Acerion</i> Sut'ové a skalní lesy (L4 Sut'ové lesy/9180 Lesy sv. <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklich)	23/19/17	Mozaikovitý komplex s dubohabřinami a místy s přechody ke květnatým a vápnomilným bučinám, převážně na zastíněných svazích se skalními výstupy a zazemněnou sutí, méně na strmých svazích v roklich a žlebech bez suti. Druhově bohatý podrost s vysokým zastoupením ZCHD. 3/b, VU-NT
Svaz LDA <i>Quercion roboris</i> Západoevropské a středoevropské acidofilní doubravy (L7.1 Suché acidofilní doubravy/-)	8/5/5	Vzrostlé DB kmenoviny středního věku v okrajových částech PP v OP, místy s vysokou příměsí BO, v podrostu převaha acidofytů. 3a/, NT
Svaz SAA <i>Cystopteridion</i> Štěrbínová vegetace bazických skal (S1.1 Štěrbínová vegetace vápnitých skal a drolin/8210 Vápnité skalnaté svahy s chasmoxytickou vegetací)	1/-/2	Skalní výstupy na příkrých svazích s vápencovým podložím, v mozaice s biotopy L4, L3.1, L5.3. V OP Dobrkovická jeskyně. 2/a (3/a), VU
Svaz SAC <i>Asplenion septentrionalis</i> Štěrbínová vegetace kyselých skal (S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin/8220 Silikátové skalnaté svahy s chasmoxytickou vegetací)	+ /2/ +	Skalní výstupy na příkrých svazích se silikátovým podložím, v mozaice s biotopy L4, L3.1. 3/b (2/a), VU (EN)

Název společenstva (ekosystému) je uveden podle díla Vegetace České republiky 1-4 (Chytrý ed. 2007-2013) včetně kódu, v závorce pak označení přírodního biotopu a habitatu dle Katalogu biotopů České republiky (Chytrý a kol. 2010). U rostlinných společenstev je použita stupnice ohrožení a vzácnosti dle Moravce (1995): 2 – asociace lidskou činností bezprostředně ohrožená a v nebezpečí vymizení, 3 – asociace ustupující v důsledku lidské činnosti, 4 – asociace bez ohrožení lidskou činností /a – vzácná, /b – dostatečně hojná.

Kategorie podle IUCN: CR = kriticky ohrožený, EN = ohrožený, VU = zranitelný, NT = téměř ohrožený, LC = málo dotčený, DD = taxon s nedostatečnými údaji.

4. Cíl ochrany

Dlouhodobým cílem péče o navrhovanou PP Ptačí hrádek je zachování komplexu společenstev suťových lesů, bučin a dubohabřin (lipových doubrav) na vápencovém a silikátovém podloží, doplněných o vegetaci vápencových a silikátových skalních výchozů. Tato mozaika společenstev je v oblasti jižních Čech ojedinělá a patří k nejvzácnějším v celém regionu.

Managementové zásahy se týkají pouze mírných výchovných zásahů v mladších skupinách. Na většině plochy navrhované památky i jejího ochranného pásma je navrhován bezzásahový režim, maximálně s dočasnými účelovými zásahy nižší intenzity zdravotního charakteru (kůrovec) nebo odstraněním padlého dřeva v blízkosti cest, rekreačních objektů nebo zastavěného území při okraji města. Větší část porostů lze již nyní vzhledem k jejich charakteru, původu a dlouhodobé absenci hospodářských zásahů

zařadit do stupně přirozenosti „les přírodě blízký“, v dlouhodobém horizontu pak směřujících ke stupni přirozenosti „les přírodní“.

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
L4 Sut'ové lesy	<i>Ekosystém ponechaný samovolnému vývoji a odpovídající stupni přirozenosti „les přírodě blízký“ až „les přírodní“.</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (min. 20 %) přítomnost vývojových fází ekosystému klasifikace stupně přirozenosti „les přírodě blízký“ až „les přírodní“
L3.1 Hercynské dubohabřiny	<i>Ekosystém ponechaný samovolnému vývoji nebo s dočasnými účelovými zásahy nižší intenzity a odpovídající stupni přirozenosti „les přírodě blízký“.</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (min. 30 %) přítomnost vývojových fází ekosystému klasifikace stupně přirozenosti „les přírodě blízký“
L5.1 Květnaté bučiny L5.3 Vápnomilné bučiny	<i>Ekosystém ponechaný samovolnému vývoji nebo s dočasnými účelovými zásahy nižší intenzity a odpovídající stupni přirozenosti „les přírodě blízký“.</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (min. 20 %) přítomnost vývojových fází ekosystému klasifikace stupně přirozenosti „les přírodě blízký“
L7.1 Suché acidofilní doubravy	<i>Ekosystém ponechaný samovolnému vývoji nebo s dočasnými účelovými zásahy nižší intenzity a odpovídající stupni přirozenosti „les přírodě blízký“.</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (min. 5 %) přítomnost vývojových fází ekosystému klasifikace stupně přirozenosti „les přírodě blízký“
S1.1 Štěrbínová vegetace vápnitých skal a drolin S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin	<i>Ekosystém ponechaný samovolnému vývoji jako součást lesních porostů na skalních výstupech vápencových a silikátových hornin.</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (min. 2 %) trvalá existence morfologie terénu úplná absence invazních a ruderalních rostlinných druhů rozloha nárostů křovin max. 10 % trvalá existence světlín v lesních porostech

5. Základní ochranné podmínky

Základní ochranné podmínky přírodních památek jsou stanoveny v § 36 odst. 2 zákona.

6. Návrh bližších ochranných podmínek

V souladu s ustanovením § 36 odst. 1 zákona se navrhuje, aby na území navržené PP bylo možno jen se souhlasem orgánu ochrany přírody provádět tyto činnosti a zásahy:

- povolovat změny druhu pozemků nebo způsobů jejich využití, povolovat a provádět změny vodního režimu pozemků;
- povolovat a umisťovat nové stavby;
- zřizovat skládky jakýchkoli materiálů, kromě krátkodobého uložení dřevní hmoty na lesních pozemcích;
- umisťovat nová myslivecká zařízení (krmeliště, vnadiště, újediště, slaniska apod.);
- hnojit pozemky, používat biocidy nebo závadné látky.

Souhlasy uvedené v bodech a) až e) se nevyžadují, pokud tyto činnosti vykonává přímo příslušný orgán ochrany přírody, nebo jsou příslušným orgánem ochrany přírody požadovány v rámci realizace schváleného plánu péče nebo v rámci opatření ke zlepšení stavu prostředí přírodní památky.

7. Vymezení hranice přírodní památky a jejího ochranného pásma

7.1. Navrhovaná hranice přírodní památky

Nově navržená hranice PP je vedena výhradně po hranici stávajících parcel katastru nemovitostí případně po hranici jednotek prostorového rozdělení lesa.

Navržené vymezení PP se vztahuje na následující jednotky prostorového rozdělení lesa (dle LHP pro LHC LZ Boubín na období 2016-2025): dílce 701C, D, E, F. Mimo lesní pozemky jsou do navrhované PP přičleněny pozemky s trvalými travními porosty a ostatní plochy.

7.2. Vymezení ochranného pásma přírodní památky

Ochranné pásmo PP (dále OP) je navrhováno jako logické připojení ekologicky významných krajinných segmentů (převážně lesních ekosystémů) obdobného charakteru a kvality jako mají segmenty v navrhované PP. Stav a charakter aktuálních typů vegetace navrženého ochranného pásma je ekologicky a krajinářsky natolik kvalitní a cenný, že při jeho vymezení dochází ke zvětšení funkční plochy s vysokým zastoupením přírodních biotopů v chráněném území včetně jeho ochranného pásma na dvojnásobek.

7.3. Získání informace o vymezení přírodní památky a jejího ochranného pásma

Zákres a vymezení hranice PP a jejího ochranného pásma je přílohou č. 1 a 2 tohoto návrhu.

Návrh hranice PP a OP je dále k dispozici na internetových stránkách Krajského úřadu Jihočeského kraje (www.kraj-jihocesky.cz) v kapitole „Krajský úřad – Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví – Ochrana přírody a krajiny – Oddělení – Příroda, krajina, druhová ochrana – Zvláště chráněná území – Přehlašování“ (<https://zp.kraj-jihocesky.cz/oddeleni/priroda-krajina-druhova-ochrana/zvlaste-chronena-uzemi/prehlasovani>).

8. Územně správní zařazení přírodní památky

kraj: Jihočeský

okres: Český Krumlov

obec s rozšířenou působností: Český Krumlov

obec s pověřeným obecním úřadem: Český Krumlov

obec: Český Krumlov

katastrální území: Český Krumlov, Kladné

9. Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených navrhovanou přírodní památkou a jejím ochranným pásmem

Zvláště chráněné území

Katastrální území: Český Krumlov (622931)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
828/4		trvalý travní porost		1101	5820	5820
832/1		ostatní plocha	jiná plocha	1101	3259	3259
832/6		ostatní plocha	jiná plocha	1101	1875	1875
1093		zastavěná plocha a nádvoří	stavební objekt č.p. 255, Latrán	6992	71	71
1441/1		lesní pozemek		35	136079	136079
1441/8		lesní pozemek		35	362	362
1441/9		lesní pozemek		35	138	138
1441/10		ostatní plocha	neplodná půda	35	544	544
1441/11		lesní pozemek		35	1455	1455

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
1445/1		lesní pozemek		35	77452	77452
1446		trvalý travní porost		5393	10830	10830
1445/10		ostatní plocha	neplodná půda	3274	882	882
3533		zastavěná plocha a nádvoří	součástí pozemku je stavba technického vybavení (budova bez čísla popisného či evidenčního)	1001	720	720
Celkem						239487

Ochranné pásmo

Katastrální území: Český Krumlov (622931)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
840		TTP		5673	3403	988
1005		TTP		5673	28171	4760
1392		ostatní plocha	ost. komun.	3274	4323	859
1412		lesní pozemek		7505	7623	7623
1413		TTP		10001	1948	1948
1443		lesní pozemek		7505	18086	18086
1475		ostatní plocha	ost. komunikace	3274	7904	2125
1482		ostatní plocha	ost. komun.	10002	749	85
1004/1		TTP		5673	25471	2240
1004/3		orná půda		5673	241	35
1009/1		orná půda		5673	10928	10928
st. 1098/1		zast. plocha a nádv.	zbořeniště	2904	807	720
1393/1		TTP		10001	7148	7148
1395/3		ostatní plocha	neplodná půda	10001	950	950
1398/2		ostatní plocha	jiná plocha	10001	2069	2069
1405/1		lesní pozemek		3874	54578	54578
1405/3		lesní pozemek		35	6984	6984
1445/2		TTP		5673	5290	5290
1445/6		lesní pozemek		5673	1424	1424
1470/1		TTP		5673	7872	7872
1490/7		ostatní plocha	jiná plocha	10001	29	29
828/2		TTP		5673	11803	11803
830/2		TTP		5673	3842	3842
831/1		lesní pozemek		5673	6032	6032
835/1		TTP		5673	13901	13901
835/2		ostatní plocha	neplodná půda	5673	1555	1514
835/3		ostatní plocha	manipulační plocha	10001	131	131
837/2		TTP		5673	10812	10812
838/2		TTP		5673	23922	965
838/4		TTP		10002	83	83
842/1		ostatní plocha	neplodná půda	1568	15348	14698
842/2		ostatní plocha	neplodná půda	10001	109	109
Celkem						200631

Katastrální území: Kladné (662038)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
730/20		lesní pozemek		797	9325	4196
Celkem						4196

10. Předpokládaná výměra zvláště chráněného území*

Přírodní památka: 23,9487 ha

Ochranné pásmo: 20,4827 ha

Celkem: **44,4314 ha**

* výměra byla stanovena výpočtem z mapových podkladů (v programu ArcGIS)

11. Odůvodnění záměru na nové vyhlášení zvláště chráněného území**11.1. Historie ochrany území, vymezení PP**

Území nebylo dosud legislativně chráněno, lokalita byla zhruba v rozsahu PP a OP navržena k zařazení do národního seznamu lokalit soustavy Natura 2000 jako Evropsky významná lokalita s výskytem suťových lesů, zatím však nebyla vyhlášena. V tomto procesu se jedná o vyhlášení nového zvláště chráněného území.

11.2. Hlavní důvody zpracování záměru na vyhlášení PP

Předmětem ochrany navrhované PP a OP jsou suťové lesy sv. *Tilio-Acerion*, dubohabřiny as. *Galio sylvatici-Carpinion betuli*, květnaté a vápnomilné bučiny as. *Galio odorati-Fagetum sylvaticae* a as. *Cephalanthero-Fagion* a acidofilních doubravy as. *Luzulo luzuloidis-Quercetum petraeae*.

Na většině plochy se jedná o vyhraněná lesní společenstva, zahrnující zvláště cenné přírodě blízké porosty. Jen maloplošně jsou, z arondačních důvodů, zastoupeny porosty s převahou geograficky a stanovištně nepůvodních dřevin (smrk, borovice, modřín), pocházející z historických výsadeb.

Většina současných porostů splňuje kritéria pro zařazení do kategorie lesa přírodě blízkého, ve smyslu vyhlášky č. 45/2018 Sb., o plánech péče, zásadách péče a podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území.

11.3. K názvu zvláště chráněného území

Navrhován je název vycházející z místního pojmenování lokality, který je odvozen od názvu památníku polního maršála Karla I. Filipa ze Schwarzebergu.

11.4. Ke kategorii ochrany zvláště chráněného území

Vzhledem k současnému charakteru lokality i na základě metodiky Ministerstva životního prostředí pro stanovení kategorií zvláště chráněných území, je navrhována kategorie přírodní památka.

11.5. K předmětům ochrany

Hlavním předmětem ochrany jsou následující společenstva: mozaika suťových lesů (L4), dubohabřin (L3.1) a křovito-bylinná vegetace vápencových a silikátových skalních výstupů (S1.1, S1.2, K3), vápnomilné a květnaté bučiny (L5.3, L5.1). Z druhů jsou nejvýznamnější violka divotvárná (*Viola mirabilis*), ostružiník skalní (*Rubus saxatilis*), žebříce pyrenejská (*Libanotis pyrenaica*), hlístník hnízdák (*Neottia nidus-avis*), smldník rakouský pravý (*Peucedanum austriacum subsp. austriacum*), oman vrbohlístý (*Inula salicina*), skalník celokrajný (*Cotoneaster integrissimus*), orlíček obecný (*Aquilegia vulgaris*), oměj pestrý pravý (*Aconitum variegatum subsp. variegatum*), oměj vlčí mor žláznatý (*Aconitum lycoctonum subsp. vulparia*), brambořík nachový (*Cyclamen purpurascens*).

Reprezentativnost a zachovalost lesních porostů celé PP (OP) potvrzují např. výstupy z vrstvy mapování biotopů soustavy Natura 2000 vč. aktualizací a Nálezové databáze ochrany přírody (NDOP).

Z hlediska botanické klasifikace pokrývají prakticky celou plochu porostních skupin 701C, D, E, F (zaokrouhleně celkem 84 %) lesní přírodní biotopy. Na příkrých svazích je to mozaika suťových lesů sv. *Tilio platyphylli-Acerion* a dubohabřin sv. *Carpinion betuli* s naprostou převahou listnáčů, v horních mírnějších částech svahů a vrcholů jsou zastoupeny květnaté a vápnomilné bučiny sv. *Fagion sylvaticae* a sv. *Sorbo-Fagion sylvaticae*, při okrajích místy menší segmenty acidofilních doubrav sv. *Quercion roboris*.

Ve všech případech se jedná o reprezentativní, diagnostickými druhy dobře identifikovatelná lesní společenstva s účastí diagnostických druhů v bylinném podrostu, bez účasti invazních a nepůvodních druhů. V menším plošném rozsahu (20 %) jsou ve vrcholových částech svahů v okolí přístupové cesty vedoucí k památníku na vrcholu Ptačího hrádku zastoupeny starší porosty s převahou jehličnanů (smrk, borovice a modřín), pocházející z historických výsadeb. V menším plošném rozsahu jsou na příkrých svazích v místě skalních výchozů a terásěk zastoupena společenstva vápnitých a silikátových hornin s typickou křovinato-bylinnou vegetací z rámce sv. *Berberidion vulgaris*, sv. *Cystopteridion* a sv. *Asplenion septentrionalis*.

V lesních porostech je patrná (kromě nejmladších porostních skupin) dlouhodobá absence hospodářských zásahů, což je dané extrémními terénními poměry v území. Výchovné zásahy probíhaly a probíhat budou pouze v nejmladších skupinách (701E2, 701F5), ostatní porosty byly a v nejbližší době i budou ponechány bez zásahů přirozenému vývoji. Očekávat se dají zásahy zdravotního charakteru (kůrovec ve smrku).

Současný vegetační kryt

A. Lesní porosty

Lokalita je z velké části porostlá lesními porosty, tvořenými lesními ekosystémy s vysokou druhovou diverzitou stromového i bylinného patra, s relativně nízkým a pouze s pomístně plošně vyšším zastoupením geograficky či stanovištně nepůvodních druhů, pocházejících z historických výsadeb.

Suťové lesy (L4)

Suťové lesy jsou plošně poměrně významně zastoupeny na strmých svazích se SV-S-SZ expozicí nad nivou Polečnice, často se vyskytují v mozaice s dalšími typy lesních biotopů nebo biotopů skalních výchozů a terásěk. Z dřevin jsou ve stromovém patru zastoupeny lípa srdčitá (*Tilia cordata*), lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos*), javor mléč (*Acer platanoides*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*), jilm drsný (*Ulmus glabra*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), v příměsí dub letní (*Quercus robur*), buk lesní (*Fagus sylvatica*), keřové patro je tvořeno jednak přirozeným zmlazením listnatých dřevin (především javorů, líp a jasanů), místy se vyskytují porosty lísky obecné (*Corylus avellana*), zimolezu obecného (*Lonicera xylosteum*), zimolezu černého (*Lonicera nigra*), srstky angreštu (*Ribes uva-crispi*), skalníku celokrajného (*Cotoneaster integrissimus*), lýkovce jedovatého (*Daphne mezereum*) a břečťanu popínavého (*Hedera helix*). V bylinném patru se vyskytují druhy bohatších stanovišť jako jsou oměj pestrý (*Aconitum variegatum*), oměj vlčí mor žláznatý (*Aconitum lycoctonum* subsp. *vulparia*), jarmanka větší (*Astrantia major*), pitulník horský (*Galeobdolon montanum*), lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*), svízel lesní (*Galium sylvaticum*), bršlice kozí noha (*Aegopodium podagraria*), bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*), pryšec sladký (*Euphorbia dulcis*), hluchavka skvrnitá (*Lamium maculatum*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*), kostival hlízkatý (*Symphytum tuberosum*), dymnivka bobovitá (*Corydalis intermedia*), jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), kruštík širolistý (*Epipactis helleborine*), sasanka hajní (*Anemone nemorosa*), kakost smrdutý (*Geranium robertianum*), violka chlumní (*Viola collina*), ostřice horská (*Carex montana*), oman vrbolistý (*Inula salicina*), válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*), černýš hajní (*Melampyrum nemorosum*), jahodník truskavec (*Fragaria moschata*), orlíček obecný (*Aquilegia vulgaris*), ostřice prstnatá (*Carex digitata*), kokořík vonný (*Polygonatum odoratum*), na vápencovém podloží místy hojný brambořík nachový (*Cyclamen purpurascens*) z historických výsadeb. Na silikátovém podloží jsou bylinné porosty chudší, často s příměsí biky bělavé (*Luzula luzuloides*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*), metličky křivolaké (*Avenella flexuosa*), šťavele kyselého (*Oxalis acetosella*), třtiny rákosovité (*Calamagrostis arundinacea*), místy kopytník evropský (*Asarum europaeum*), samorostlík klasnatý (*Actaea spicata*), hrachor jarní (*Lathyrus vernus*), kokořík přeslenitý (*Polygonatum verticillatum*), papratka samičí (*Athyrium filix-femina*), kaprad' samec (*Dryopteris filix-mas*), kaprad' osténkatá (*Dryopteris carthusiana*),

ostružiník (*Rubus* sp.), ojediněle dřípátka horská (*Soldanella montana*). Významný je výskyt smldníku rakouského pravého (*Peucedanum austriacum* subsp. *austriacum*), zaznamenaný teprve v nedávné době (Lepší M. 2015).

Významným (byť jižních Čechách nepůvodním) druhem je brambořík nachový (*Cyclamen purpurascens*), rostoucí jednak v počtu desítek exemplářů v dubohabřině (segmentu DP12), ve stovkách jedinců jej udává Janáková ze suťového lesa ve východní části PP (Janáková 2004), v současnosti ověřeno v počtu několika desítek na části DP1h a ojediněle je udáván i z centrální části Ptačího hrádku (Grulich, Lepší 2003).

Syntaxonomicky lze suťové lesy přiřadit do sv. *Tilio platyphylli-Acerion*, na vápencovém podloží k as. *Aceri-Tilietum* (var. *Carex digitata*), na silikátech pak k as. *Mercuriali perennis-Fraxinetum excelsioris* (var. *Tilia cordata*), na erozních bázích stinných svahů k as. *Arunco dioici-Aceretum pseudoplatani* (var. *Galium sylvaticum*).

Dubohabřiny (L3.1)

Dubohabřiny jsou zastoupeny lesními porosty ve vyšších částech svahů a na jejich hranách na sušších a osluněných stanovištích, na hřebtech a přilehlých mírných svazích ve vrcholových částech území. Z dřevin ve stromovém patru převažují lípa srdčitá (*Tilia cordata*) a dub letní (*Quercus robur*), v příměsi jsou zastoupeny javor mléč (*Acer platanoides*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*) a habr obecný (*Carpinus betulus*), který zde s největší pravděpodobností není původní a pochází z historických výsadeb. V keřovém patru líska obecná (*Corylus avellana*), dřšťál obecný (*Berberis vulgaris*), zimolez obecný (*Lonicera xylosteum*), lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*). V bohatém bylinném podrostu jarmanka větší (*Astrantia major*), zde relativně hojně se vyskytující vzácná violka divotvárná (*Viola mirabilis*), violka chlumní (*Viola collina*), kruštík širolistý (*Epipactis helleborine*), lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*), jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), ostřice prstnatá (*Carex digitata*), strdivka nicí (*Melica nutans*), kopytník evropský (*Asarum europaeum*), oman vrboolistý (*Inula salicina*), orlíček obecný (*Aquilegia vulgaris*), černýš hajní (*Melampyrum nemorosum*), plicník lékařský (*Pulmonaria officinalis*), konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), hrachor jarní (*Lathyrus vernus*), kokořík přeslenitý (*Polygonatum verticillatum*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*), místy válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*) a udatna lesní (*Aruncus dioicus*). Významným (byť jižních Čechách nepůvodním) druhem je brambořík nachový (*Cyclamen purpurascens*), rostoucí v desítkách exemplářů v segmentu DP12, ve stovkách jedinců jej udává Janáková ze suťového lesa ve východní části PP (Janáková 2004), v současnosti ověřeno v počtu několika desítek na části DP1h a ojediněle je udáván i z centrální části Ptačího hrádku (Grulich, Lepší 2003).

Syntaxonomicky lze zastoupené dubohabřiny přiřadit do sv. *Carpinion betuli*, k as. *Galio sylvatici-Carpinetum betuli*, na přechodu k acidofilním doubravám var. *Luzula luzuloides*, na bohatších stanovištích var. *Tilia cordata*. Na osluněných vápencových výchozech jsou vytvořena přechodná společenstva inklinující k teplomilným doubravám sv. *Quercion petraeae*, dříve společenstvo *Brachypodium pinnatum-Quercus robur* udávané z krystalických vápenců v Pošumaví (cf. Moravec [red.]) a v současnosti (Chytrý 2014) do systému syntaxonů nezařazené.

Květnaté bučiny a vápnomilné bučiny (L5.1, L5.3)

Netypicky vyvinuté (s nízkým zastoupením buku) květnaté bučiny (na minerálně slabším podloží) a vápnomilné bučiny (na vápencovém podloží) tvoří porosty na méně svažitých partiích na vrcholovém hřebtu, výjimečně na prudkých suťových svazích, jsou tvořeny dubem letním (*Quercus robur*), pouze místy s vyšší příměsí buku lesního (*Fagus sylvatica*), s příměsí kulturního smrku ztepilého (*Picea abies*), borovice lesní (*Pinus sylvestris*), modřínu opadavého (*Larix decidua*), místy vtroušeně javor mléč (*Acer platanoides*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*). Tam, kde jehličnany převažují, jsou porosty mapovány jako jehličnaté kultury (X9A) na stanovišti bučin. V podrostu místy keře – lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*), líska obecná (*Corylus avellana*). Bohatý bylinný podrost s významnými druhy – hlístník hnězdák (*Neottia nidus-avis*), violka divotvárná (*Viola mirabilis*), kyčelnice devítilistá (*Dentaria enneaphyllos*), vikev lesní (*Vicia sylvatica*), prvosenka vyšší (*Primula elatior*), oměj vlčí mor žláznatý (*Aconitum lycoctonum* subsp. *vulparia*), oměj pestrý (*Aconitum variegatum*), jarmanka větší (*Astrantia major*), pitulník horský (*Galeobdolon montanum*), lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*), svízel lesní (*Galium sylvaticum*), bršlice kozí noha (*Aegopodium podagraria*), bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*), kostival hlíznatý (*Symphytum tuberosum*), jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), hrachor jarní (*Lathyrus vernus*), kruštík širolistý (*Epipactis helleborine*), věsenka nachová (*Prenanthes purpurea*), violka lesní (*Viola reichenbachiana*), svízel vonný (*Galium odoratum*),

samorostlík klasnatý (*Actaea spicata*), mléčka zední (*Mycelis muralis*) a další druhy jako u suťových lesů nebo v dubohabřinách.

Syntaxonomicky lze zastoupené květnaté bučiny s výhradami přiřadit do sv. *Fagion sylvaticae*, k as. *Galio odorati-Fagion sylvaticae*, vápnomilné bučiny pak do sv. *Sorbo-Fagion sylvaticae*, k as. *Cephalanthero damasonii-Fagetum sylvaticae*. Na chudších a kyselejších stanovištích jsou maloplošně vytvořeny přechody k acidofilním bučinám z rámce sv. *Luzulo-Fagion sylvaticae* (as. *Luzulo luzuloidis-Fagetum sylvaticae*, var. *Convallaria majalis*).

Acidofilní doubravy (L7.1)

Acidofilní doubravy jsou zastoupeny spíše maloplošně v několika segmentech na minerálně slabším podkladu pararul. V porostech převažuje dub letní (*Quercus robur*) s příměsí lípy srdčité (*Tilia cordata*), javoru mléče (*Acer platanoides*), místy vyšší příměs borovice lesní (*Pinus sylvestris*), ojediněle smrk ztepilý (*Picea abies*) a buk lesní (*Fagus sylvatica*). V bylinném podrostu třtina rákosovitá (*Calamagrostis arundinacea*), metlička křivolaká (*Avenella flexuosa*), brusnice borůvka (*Vaccinium myrtillus*), šťavel kyselý (*Oxalis acetosella*), bika bělavá (*Luzula luzuloides*), černýš luční (*Melampyrum pratense*), jestřábník zední (*Hieracium murorum*), jestřábník savojský (*Hieracium sabaudum*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*), kostřava ovčí (*Festuca ovina*).

Syntaxonomicky lze zastoupené acidofilní doubravy přiřadit do sv. *Quercion roboris*, k as. *Luzulo luzuloidis-Quercetum petraeae*.

B. Terásky s křovinami na skalních výchozech

Křoviny skal a drolin s rybízem alpským (S1.5)

Terásky na skalních výstupech (vápencových i silikátových) jsou porostlé křovinnou vegetací s bylinným podrostem, v keřovém patru líska obecná (*Corylus avellana*), zimolez obecný (*Lonicera xylosteum*), zimolez černý (*Lonicera nigra*), dřšťál obecný (*Berberis vulgaris*), brslen evropský (*Euonymus europaeus*), řešetlák počistivý (*Rhamnus cathartica*), skalník celokrajný (*Cotoneaster integrissimus*), srstka angrešt (*Ribes uva-ursi*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), růže převislá (*Rosa pendulina*), v bylinném patru na vápencovém podloží rostou žebřice pyrenejská (*Libanotis pyrenaica*), konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), tolita lékařská (*Vincetoxicum hirundaria*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*).

Syntaxonomicky lze společenstva rámcově přiřadit do sv. *Berberidion vulgaris*, nejbližší k as. *Pruno spinosae-Ligustretum vulgaris* nebo do sv. *Sambuco-Salicion capreae* k as. *Ribesi alpini-Rosetum pendulinae*.

C. Štěrbínová vegetace na skalních výchozech

Štěrbínová vegetace vápnitých skal a drolin (S1.1)

Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin (S1.2)

Ve skalních štěrbinách vápenců rostou kapradiny sleziník routička (*Asplenium ruta-muraria*), sleziník červený (*Asplenium trichomanes*), puchýrník křehký (*Cystopteris fragilis*) a osladič obecný (*Polypodium vulgare*), z bylin se zde vyskytuje řeřišničník písečný (*Cardaminopsis arenosa*), kakost smrdutý (*Geranium robertianum*), rozchodník nachový (*Hylotelephium telephium*), břečťan popínavý (*Hedera helix*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*), hojné jsou mechorosty a lišejníky. Na vápencových výchozech v suťovém lese brambořík nachový (*Cyclamen purpurascens*).

Společenstva na vápencových výchozech lze rámcově přiřadit do sv. *Cystopteridion* (na stinných stanovištích k as. *Cystopteridetum fragilis*, na výslunných stanovištích k as. *Asplenietum rutae-murario-trichomanis*), na silikátových výchozech do sv. *Asplenion septentrionalis* (na stinných stanovištích k as. *Asplenio trichomanis-Polypodietum vulgare*).

D. Lemová společenstva křovin a mezofilní bylinné lemy

Vysoké mezofilní a xerofilní křoviny (K3)

Mezofilní bylinné lemy (T4.2)

Při lesních okrajích jsou místy vytvořena souvislá liniová společenstva křovin a vysokých dřevinných nárostů s bylinným podrostem mezofilních bylinných lemů. V keřovém patru převažují trnka obecná (*Prunus spinosa*), bez černý (*Sambucus nigra*), růže šípková (*Rosa canina*), brslen evropský (*Euonymus europaea*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), ostružiníky (*Rubus* sp.). V bylinném mezofilním lemu jsou zastoupeny válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*), černýš hajní (*Melampyrum nemorosum*), klinopád obecný (*Clinopodium vulgare*), svízel syřišťový (*Galium verrum*), pryšec chvojka (*Euphorbia cyparissias*), řepík lékařský (*Agrimonia eupatoria*), jahodník trávnice (*Fragaria viridis*), jetel prostřední (*Trifolium medium*), kručinka barvířská (*Genista tinctoria*), chrastavec rolní (*Knautia arvensis*).

Keřová společenstva lze rámcově zařadit do sv. *Berberidion vulgaris*, as. *Pruno spinosae-Ligustretum vulgaris*, mezofilní bylinné lemy do sv. *Trifolio medii*, střídavě k as. *Trifolio medii-Agrimonietum eupatoria* (var. *Fragaria viridis*) nebo k as. *Trifolio-Melampyretum nemorosi* (var. *Brachypodium pinnatum*).

E. Luční porosty

Mezofilní ovsíkové louky (T1.1)

Širokolisté trávníky a porosty bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (T3.4D)

Luční porosty jsou v PP zastoupeny jedním segmentem, v ochranném pásmu je zastoupeno porostů více, sečených i dlouhodobě ponechaných bez zásahu. Jedná se o místy degradované luční porosty z rámce sv. *Arrhenatherion elatioris*, zastoupeny jsou druhy ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), srha laločnatá (*Dactylis glomerata*), ovsíř pýřitý (*Avenula pubescens*), kostřava luční (*Festuca pratensis*), kostřava červená (*Festuca rubra*), hrachor luční (*Lathyrus pratensis*), bedrník větší (*Pimpinella major*), bojínek luční (*Phleum pratense*), víkev ptačí (*Vicia cracca*), kerblík lesní (*Anthriscus sylvestris*), trojštět žlutavý (*Trisetum flavescens*), psárka luční (*Alopecurus pratensis*), pryskyřník prudký (*Ranunculus acris*).

Společenstva lze rámcově zařadit do sv. *Arrhenatherion* nejspíše k as. *Ranunculo bulbosi-Arrhenatheretum elatioris*. Při lesních okrajích a na menších lučních enklávách v OP jsou liniově až maloplošně vyvinuty širokolisté suché trávníky z rámce sv. *Bromion erecti* (as. *Carlino acaulis-Brometum erecti*), převažuje válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*), ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), vtroušeně ovsíř pýřitý (*Avenula pubescens*), jahodník (*Fragaria moschata*), na jedné lokalitě smldník rakouský pravý (*Peucedanum austriacum* subsp. *austriacum*), marulka klinopád (*Clinopodium vulgare*), svízel bílý (*Galium album*), žebřice pyrenejská (*Libanotis pyrenaica*), hrachor luční (*Lathyrus pratensis*), řepík lékařský (*Agrimonia eupatoria*), čičorka pestrá (*Securigera varia*), černýš hajní (*Melampyrum nemorosum*).

Druhy

Ochrana jednotlivých druhů je zabezpečena trvalou existencí výše uvedených společenstev, zvláštní ochrana jednotlivých druhů není nutná.

A. Cévnaté rostliny

Celkem bylo v předchozích průzkumech uvedeno 21 druhů zvláště chráněných nebo ohrožených rostlin, jeden druh (*Abies alba*) byl přidán až v této práci. Z toho 5 druhů je chráněno vyhl. 395/1992 Sb. v kategorii ohrožené (O).

V Červeném seznamu ČR je uvedeno celkem 20 druhů (v kategorii C3 4 druhy, v kat. C4a 14 a v kategorii C4b 2 druhy), v Červené knize květeny jižní části Čech je uvedeno celkem 17 druhů (v kategorii C1 2 druhy, v kategorii C2 1, v kat. C3 9 a v kat. C4 5 taxonů).

Podle kategorizace IUCN je uvedeno v kategoriích VU 1 druh, v kategorii NT 8 druhů, LC 10 druhů a v kat. DD 2 druhy.

název druhu	aktuální početnost nebo populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení podle vyhl. 395/ červeného seznamu ČR Grulich 2017/ Lepší 2013/IUCN	popis biotopu druhu (dílič plocha)
<i>Abies alba</i> jedle bělokora	2 ex.	-/C4a/C4/LC	pouze v OP při okraji prudkého srázu nad úzkým žlebem při Z okraji OP
<i>Aconitum lycoctonum</i> subsp. <i>vulparia</i> oměj vlčí mor žláznatý	skupinovitě až roztroušeně, vitální populace bez ohrožení	O/C4b/C3/DD	v suťových lesích, dubohabřinách a v bučinách
<i>Aconitum variegatum</i> subsp. <i>variegatum</i> oměj pestrý pravý	skupinovitě až roztroušeně, vitální populace bez ohrožení	O/C3/C4/LC	v suťových lesích, dubohabřinách a v bučinách
<i>Aquilegia vulgaris</i> orlíček obecný	jednotlivě až pomístně skupinovitě poměrně hojně	-/C3/C3/NT	suťové lesy až dubohabřiny, přechody k teplomilným doubravám
<i>Aruncus dioicus</i> udatna lesní	roztroušeně	-/C4a/-/LC	suťové lesy – báze stinných svahů, žleby a rokle
<i>Asplenium trichomanes</i> subsp. <i>trichomanes</i> sleziník červený pravý	roztroušeně	-/-/C4/LC	skalní výstupy
<i>Astrantia major</i> jarmanka větší	roztroušeně, místy plošně	-/-/C3/-	v bučinách a v dubohabřinách, plošně v dřevinných nárostech mimo PUPFL
<i>Berberis vulgaris</i> dřišťál obecný	roztroušeně, vitální populace bez ohrožení	-/C4a/C4/NT	ve světlinách a podrostu suťových lesů a dubohabřin, zejména na skalních teráskách a výstupech
<i>Corydalis intermedia</i> dymnivka bobovitá	jednotlivě, vzácně	-/C4a/C4/LC	v suťových lesích
<i>Cotoneaster integrissimus</i> skalník celokrajný	roztroušeně, vitální populace bez ohrožení	-/C4a/C3/NT	na skalních teráskách a výstupech, ve světlinách suťových lesů
<i>Cyclamen purpurascens</i> brambořík nachový (v jižních Čechách nepůvodní, z výsadeb)	místy hojná populace (až stovky jedinců), místy jednotlivě a vzácně	O/C4a/C1/LC	skalní výchozy, suťové lesy, dubohabřiny, ojediněle bučiny
<i>Galium glaucum</i> svízel sivý	ojediněle	-/C4a/C3/NT	skalní terásky a výstupy v SV části PP
<i>Inula salicina</i> oman vrboolistý	vzácně, jednotlivě	-/C4a/C3/NT	nejteplejší dubohabřiny (přechod k teplomilným doubravám), lesní křovinybylinné lemy
<i>Knautia dipsacifolia (maxima)</i> chrastavec lesní	jednotlivě až roztroušeně	-/C4a/-/LC	lesní porosty v okolí památníku, lesní okraj na kontaktu s lučním porostem v SV části PP, místy v bučinách v horních partiích Ptačího hrádku
<i>Libanotis pyrenaica</i> žebřice pyrenejská	roztroušeně	-/C4a/C3/NT	skalní terásky a výstupy v suťovém lese v SV části PP
<i>Lilium martagon</i> lilie zlatohlavá	hojná jednotlivě v různých typech porostů	O/C4a/-/LC	v suťových lesích, dubohabřinách a v bučinách, ojediněle i v lučních porostech při lesním okraji
<i>Neottia nidus-avis</i> hlízník hnízdák	jednotlivě až vzácně	-/C4a/C3/NT	v bučinách
<i>Peucedanum austriacum</i> subsp. <i>austriacum</i> smldník rakouský pravý	hojně v SV části PP, vitální populace (15 tis. jedinců)	-/C4b/-/DD	suťové lesy, luční okraje
<i>Polystichum aculeatum</i> kapradina laločnatá	ojediněle	-/C4a/C2/NT	suťový les ve V části OP (svah od zámecké zahrady)
<i>Rubus saxatilis</i> ostružiník skalní	vzácně	-/C3/C3/VU	skalní terásky a výstupy v SV části PP a na příkrém svahu nad Polečnicí v S části OP
<i>Soldanella montana</i> dřípatka horská	roztroušeně	O/C3/-/LC	vlhké žleby v Z části OP nad nivou Polečnice
<i>Viola mirabilis</i> violka divotvárná	roztroušeně až místy hojně, místy chybí	-/C4a/C1/LC	suťové lesy, nejteplejší výslunné dubohabřiny a bučiny

Kategorie ohrožení podle vyhlášky MŽP 395/1992 Sb.: KO = kriticky ohrožený, SO = silně ohrožený, O = ohrožený. Kategorie podle Červeného seznamu ČR (IUCN): CR = kriticky ohrožený, EN = ohrožený, VU = zranitelný, NT = téměř ohrožený, LC = málo dotčený, DD = taxon s nedostatečnými údaji. Kategorie podle červeného seznamu (Grulich 2017): C1 = kriticky ohrožený, C2 = silně ohrožený (t = předpokládaný úbytek historických lokalit 50-90 %, r = taxon na 6-20 lokalitách), C3 = ohrožený, C4a = vzácnější taxony vyžadující pozornost – blízké ohrožení, C4b = vzácnější taxony vyžadující pozornost – dosud nedostatečně prostudované (zmenšující se populace). Kategorie podle červené knihy (Lepší 2013): C1 = kriticky ohrožený, C2 = silně ohrožený, C3 = ohrožené či zranitelné, C4 = vzácnější taxony vyžadující další pozornost, D2 = nedokonalé známé taxony. Kategorie podle IUCN: CR = kriticky ohrožený, EN = ohrožený, VU = zranitelný, NT = téměř ohrožený, LC = málo dotčený, DD = taxon s nedostatečnými údaji.

Z regionálně významnějších a diagnostických druhů, které nejsou zařazeny mezi zvláště chráněné či ohrožené druhy, byly v území zaznamenány: *Daphne mezereum*, *Epipactis helleborine*, *Rosa pendulina*, *Vicia sylvatica*, *Viola collina*, *Asplenium ruta-muraria*, *Primula elatior*.

B. Živočichové

Na území PP (OP PP) Ptačí hrádek nebyl v posledním čtvrtstoletí prováděn žádný systematický inventarizační zoologický průzkum. V tabulce jsou druhy uvedené v návrhu lokality na EVL (CHKO Blanský les).

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
<i>Apatura ilia</i> batolec červený	O	-	
<i>Gnorimus nobilis</i> zdobenec zelenavý	SO	VU	

* dle červených seznamů ČR:

Kategorie ohrožení podle vyhlášky MŽP 395/1992 Sb.: KO = kriticky ohrožený, SO = silně ohrožený, O = ohrožený. Kategorie podle Červeného seznamu ČR (IUCN): CR = kriticky ohrožený, EN = ohrožený, VU = zranitelný, NT = téměř ohrožený, LC = málo dotčený, DD = taxon s nedostatečnými údaji.

Útvary neživé přírody

Ochrana jednotlivých typů skalních útvarů je zabezpečena trvalou existencí výše uvedených společenstev, jejichž jsou nedílnou součástí a s nimiž tvoří přirozenou mozaiku. V ochranném pásmu PP se v úpatí vápencového výchozu v nivě Polečnice v blízkosti silnice I/39 (Chvalšinská), zhruba 200 m západně od bývalého Dobrkovického hamru (odtud pochází i její druhý název jeskyně U Hamru), nachází významná prehistorická památka Dobrkovická jeskyně, kde byly nalezeny kosterní pozůstatky pravěkých zvířat (lebka medvěda, zlomek stehenní kosti nosorožce, zub mamuta), dále kostěné nástroje dokládající přítomnost pravěkých lovců ze středního paleolitu.

11.6. K cílům ochrany

Díky přírodě blízkému způsobu hospodaření zůstaly v území zachovány cenné zbytky reprezentativních suťových lesů, dubohabřin, bučin i acidofilních doubrav. Vývoj dochovaných přírodě blízkých porostů, které zaujímají asi 84 % rozlohy PP, je třeba nadále ovlivňovat jen minimálně. Na většině plochy by měla platit zásada ponechání samovolnému vývoji, včetně rozpadu odumřelé dřevní hmoty. Výjimku budou tvořit nezbytné nahodilé bezpečnostní zásahy s vyklizením padlé hmoty v blízkosti přístupových cest a nemovitostí. Výskyt a šíření invazivních druhů je zanedbatelné. Ve vybraných porostních skupinách s vyšším podílem SM nebo BO je umožněna obnova formou náseků za účelem změny dřevinné skladby ve prospěch dřevin přirozené (cílové) skladby. V části starších skupin je navrženo pomocí jemných výchovných zásahů (obseky, uvolňování korun) podporovat kvalitní jedince zejm. DB.

Aktivní management bude nasměrován do nejmladších porostů (701E2), podpora přirozeného zmlazování není zapotřebí, probíhá spontánně, umělé vnášení a uvolňování vtroušených jedinců nedostatkových druhů není potřeba.

Ekosystémy

ekosystém:	L4 Suťové lesy	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému min. 20 %	Plocha se v současnosti pohybuje okolo 20 % a dlouhodobě se zřejmě nemění a v dohledné době se ani vzhledem k absenci navrhovaných zásahů měnit nebude.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
přítomnost vývojových fází ekosystému	Z hlediska zachování věkové kontinuity suťových lesů je na lokalitě zásadní přítomnost dostatečné plochy optimálně všech věkových tříd. V současnosti jsou vývojové fáze zastoupeny pouze různověkými dospělými porosty a pomístním zmlazením, staré porosty jsou vyvinuty zejména v západní části lokality.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
klasifikace stupňů přirozenosti	Prakticky všechny porosty lze zařadit do stupně „les přírodě blízký“, a souběžně i „les významný pro biodiverzitu“. Na současně zastoupených stanovištích se nepředpokládají žádné hospodářské ani managementové zásahy, dlouhodobě se zde nezasahovalo, mrtvé dřevo zůstává v porostech. Zachováním tohoto režimu tyto porosty časem přejdou do stupně „les přírodní“.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	L3.1 Hercynské dubohabřiny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému min. 30 %	Plocha se v současnosti pohybuje okolo 30 % (12-45 % podle dvou předchozích mapování) a dlouhodobě se zřejmě nemění a v dohledné době se ani vzhledem k absenci navrhovaných zásahů měnit nebude.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
přítomnost vývojových fází ekosystému	Z hlediska zachování věkové kontinuity dubohabřin je na lokalitě zásadní přítomnost dostatečné plochy optimálně všech věkových tříd. V současnosti jsou vývojové fáze zastoupeny pouze dospělými porosty a pomístním zmlazením, staré porosty ještě nejsou vyvinuty.	
	stav:	dobrý až zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
klasifikace stupňů přirozenosti	Porosty s převahou listnáčů lze zařadit do stupně „les přírodě blízký“, v případě vyššího zastoupení jehličnanů se jedná o stupeň „les nepůvodní“, příp. „les významný pro biodiverzitu“. Na exponovanějších stanovištích se nepředpokládají žádné hospodářské ani managementové zásahy, dlouhodobě se zde nezasahovalo, mrtvé dřevo zůstává v porostech. Zachováním tohoto režimu tyto porosty časem přejdou do stupně „les přírodní“.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	L5.1, L5.3 Květnaté a vápnomilné bučiny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému min. 40 %	Plocha se v současnosti po vyloučení segmentů s převahou jehličnanů pohybuje okolo 15 % (20-50 % podle dvou předchozích mapování, kdy je rozdílný pohled na klasifikaci obou biotopů) a dlouhodobě se zřejmě nemění a v dohledné době se ani vzhledem k absenci navrhovaných zásahů měnit nebude.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
přítomnost vývojových fází ekosystému	Z hlediska zachování věkové kontinuity květnatých a vápnomilných bučin je na lokalitě zásadní přítomnost dostatečné plochy optimálně všech věkových tříd. V současnosti jsou vývojové fáze zastoupeny většinou dospělými porosty a pomístním zmlazením, staré porosty jsou vyvinuty pouze na části plochy. Zásadním nedostatkem je velmi nízké zastoupení BK v porostech, takže označovat tyto porosty jako bučiny je přinejmenším sporné.	
	stav:	dobrý až zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
klasifikace stupňů přirozenosti	Porosty s převahou listnáčů lze zařadit do stupně „les přírodě blízký“.	
	stav:	dobrý až zhoršený (nedostatečné zastoupení BK)
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	L7.1 Suché acidofilní doubravy	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému min. 5 %	Plocha se v současnosti pohybuje okolo 5 % (8-5 % podle dvou mapování) a dlouhodobě se zřejmě nemění a v dohledné době se ani vzhledem k absenci navrhovaných zásahů měnit nebude.	
	stav:	dobrý až zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
přítomnost vývojových fází ekosystému	Z hlediska zachování věkové kontinuity suchých acidofilních doubrav je na lokalitě zásadní přítomnost dostatečné plochy optimálně všech věkových tříd. V současnosti jsou vývojové fáze zastoupeny pouze jedním segmentem s dospělými porosty a pomístním zmlazením, staré porosty nejsou vyvinuty. V PP a v OP jsou dva segmenty, kde jsou zastoupeny netypické porosty s převahou BO, s DB pouze v příměsí.	
	stav:	zhoršený až špatný
	trend vývoje:	setrvalý
klasifikace stupňů přirozenosti	Porosty lze zařadit do stupně „les přírodě blízký“	
	stav:	špatný
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	S1.1, S1.2 Štěrbínová vegetace vápnitých a silikátových skal a drořin	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému min. 2 %	Plocha se v současnosti pohybuje okolo 2 % a dlouhodobě se zřejmě nemění a v dohledné době se ani vzhledem k absenci navrhovaných zásahů měnit nebude.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
trvalá existence morfologie terénu a trvalá existence světlín v lesních porostech	Z hlediska zachování ekosystému je nutné zachovat výstupy skalního podloží a dbát na to, aby v lesních porostech byly zachovány světliny a v případě potřeby, aby byly porosty prosvětleny.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
Pravidelná redukce keřových nárostů v případě potřeby.		

rozloha nárostů křovin max 10 %	stav:	<i>dobrý</i>
	trend vývoje:	<i>setrvalý</i>

Závěry pro další postup lze shrnout do následujících bodů:

- V mladších porostech (nové výsadby, mlaziny až tyčoviny) běžné výchovné zásahy zaměřené na dosažení stavu, který je významný z hlediska ochrany biodiverzity s omezením produkce dříví.
- Ve starších lesních porostech (kmenoviny) provádět pouze nezbytné zásahy zaměřené na zdravotní stav porostů s převahou SM (kůrovec) nebo managementové zásahy pouze v případě potřeby (ohrožení sousedních pozemků pod porostem – zástavba, zahrádka, parkoviště, hradby, komunikace) vyklizení ohrožujících dřevin či jejich částí.
- Ve starých kmenovinách s převahou listnáčů jemné výchovné zásahy zaměřené na podporu a uvolnění perspektivních jedinců dubu a lípy pro následnou přirozenou obnovu, vybrané části pak ponechat přirozenému samovolnému vývoji bez zásahu, matečný porost ponechat dožít do jeho maximálního fyzického věku (doupné stromy, entomologicky a mykologicky významná nika), padlou hmotu ponechávat na místě k zetlení, nutné zásahy pouze v okolí lesní stezky vedoucí k památníku a dále k lesnímu okraji (objekt ČEVAKu).
- Všeobecně v dlouhodobém výhledu postupně redukovat zastoupení smrku, modřínu a borovice a jejich náhrada dřevinami přirozené skladby s preferencí chybějícího buku.

Hlavním dlouhodobým cílem je zajištění obnovy a podpory přirozených vývojových procesů chráněných společenstev a na ně vázaných druhů.

Cílem ochrany jsou formulovány v souladu s ustanovením § 33 zákona tak, aby bylo zajištěno zachování předmětu ochrany v příznivém stavu.

11.7. K návrhu bližších ochranných podmínek

Bližší ochranné podmínky PP jsou navrženy v souladu s ustanovením § 44 odst. 3 zákona a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které nejsou zcela ošetřeny základními ochrannými podmínkami PP a mohly by vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí.

11.8. K jednotlivým bližším ochranným podmínkám

ad a) a b) *povolovat změny druhu pozemků nebo způsobů jejich využití, povolovat a provádět změny vodního režimu pozemků, povolovat a umísťovat nové stavby:*

Předmět ochrany PP je vázán na stávající druh a způsob využití pozemků. Proto změna druhu využití pozemků znamená potenciální ohrožení předmětu ochrany PP. Rovněž jakákoliv stavební činnost s sebou nese riziko poškození předmětu ochrany. Všechny výše uvedené činnosti je nutné vázat na souhlas orgánu ochrany přírody.

ad c) *zřizovat skládky jakýchkoli materiálů, kromě krátkodobého uložení dřevní hmoty na lesních pozemcích:*

Lokality výskytu některých druhů mohou být nevhodným umístěním skládky i malého rozsahu nebo krátké doby trvání vážně poškozeny nebo zcela zničeny.

ad d) *umísťovat nová myslivecká zařízení (krmeliště, vnadiště, újediště, slaniska apod.):*

Myslivecká zařízení mohou být zdrojem nežádoucího zvýšení trofie v území a možného zavlákání semen stanovištně nepůvodních druhů rostlin, včetně druhů invazních. Cílem tohoto opatření není vyloučení mysliveckého hospodaření z plochy přírodní památky, pouze jeho usměrnění na místa, kde zřízení potřebných zařízení nebude mít negativní dopad na předměty ochrany PP.

ad e) *hnojit pozemky, používat biocidy nebo závadné látky:*

Narušení chemismu a trofie území může omezit až znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP, zejména těch citlivých na chemismus prostředí či vázaných na stanoviště s nízkou trofickou úrovní. Hnojení vede k hromadění živin v půdě a postupnému nahrazení stanoviště původních druhů konkurenčně zdatnějšími rostlinami. Při aplikaci chemických látek (biocidů) pak dochází k přímé likvidaci rostlin a živočichů.

11.9. K vymezení hranice zvláště chráněného území

Navržená hranice PP je vedena po hranicích stávajících parcel katastru nemovitostí a jednotek prostorového rozdělení lesa. Hranici je třeba po celém obvodu vymežit pruhovým značením a tabulemi s malým státním znakem ČR, včetně tabulky s uvedením kategorie zvláště chráněného území, v souladu s vyhl. č. 45/2018 Sb. o plánech péče, zásadách péče a podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, ve znění pozdějších předpisů. Navrhované vymezení PP má rozlohu 23,95 ha

11.10. K vymezení ochranného pásma

Ochranné pásmo se vyhláší k ochraně přírodní památky před nepříznivými vlivy. Ochranné pásmo je navrhováno o rozloze 20,48 ha a jeho hranice jsou vymezeny dle hranic parcel KN a hranic jednotek vnější prostorové úpravy lesních porostů. OP je navrženo k vyhlášení ve třech segmentech navazujících na ZCHÚ, jedná rozsah byl navržen s ohledem na charakter chráněných ploch a ekologickou hodnotu sousedních pozemků. OP je vymezeno na základě zpracování dostupných podkladů (lesnické podklady, zprávy z botanických průzkumů, podklady z mapování biotopů soustavy Natura 2000, geologické podklady), ověřených při venkovním šetření s přihlédnutím ke geomorfologii terénu.

Přílohy:

č. 1 – Orientační mapa PP

č. 2 – Katastrální mapa se zákresem PP

č. 3 – Mapa současné vegetace + převodní tabulka

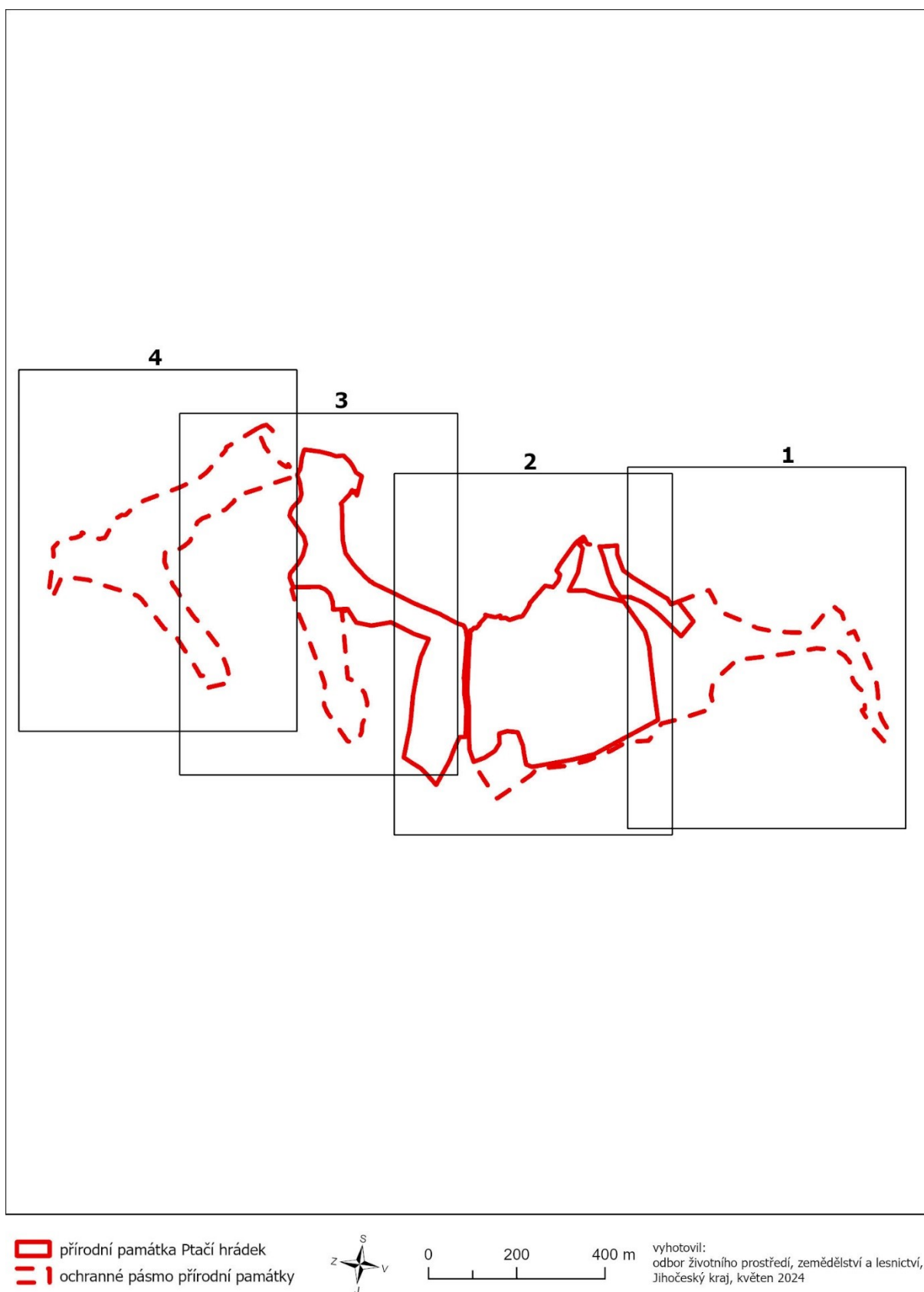
č. 4 – Zákres výskytu ohrožených nebo jinak významných taxonů

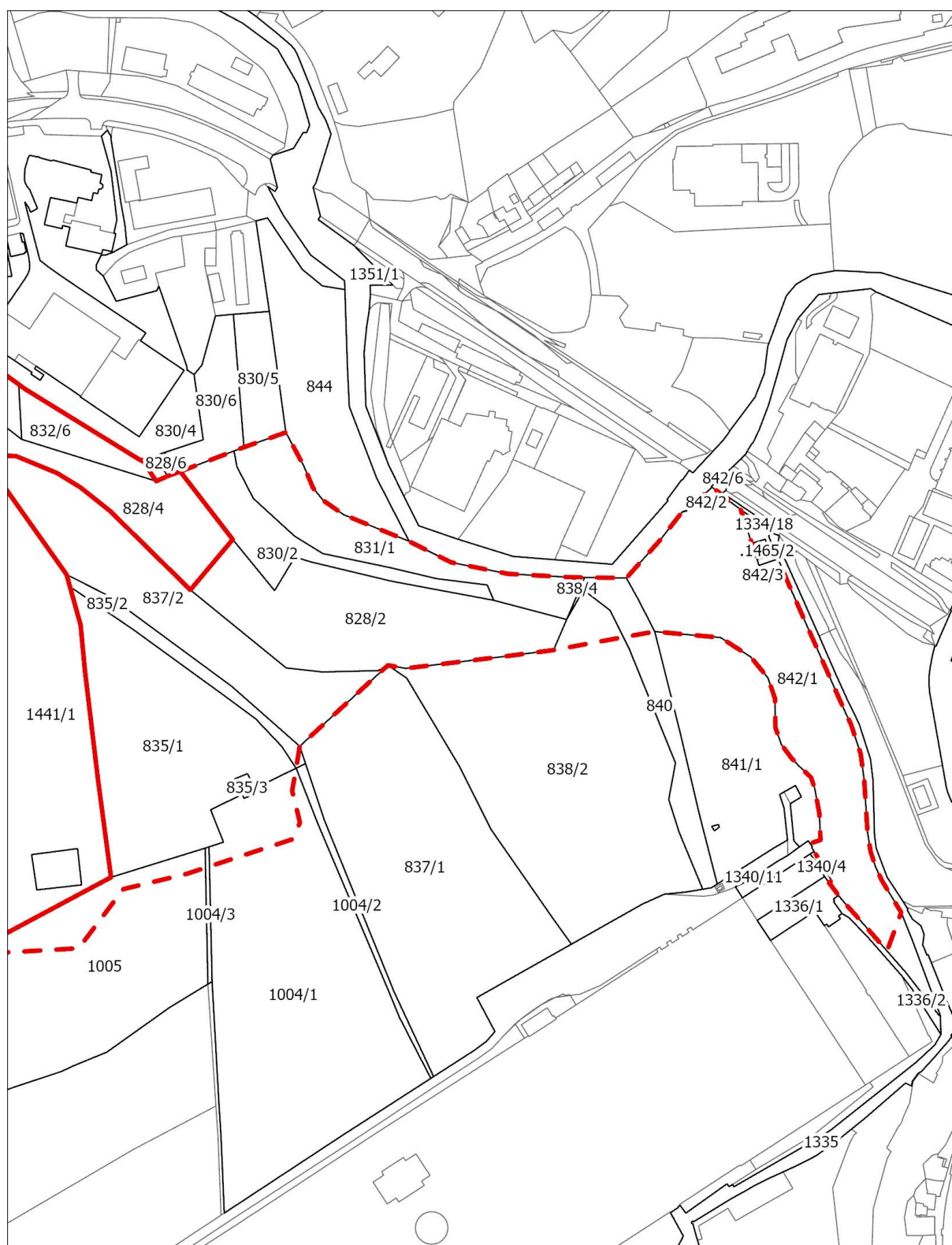
The map shows the Labe river flowing through the center, with Dobruška Castle (Ptačí hradek) situated on a hill to the right. The town of Dobruška is located along the river, with various buildings and infrastructure marked. The map also shows the surrounding landscape with contour lines and elevation points. A scale bar at the bottom indicates distances up to 400 meters.

— — —
L — —

18

Příloha č. 2 – Katastrální mapa se zákresem PP Ptačí hrádek a jejího ochranného pásma

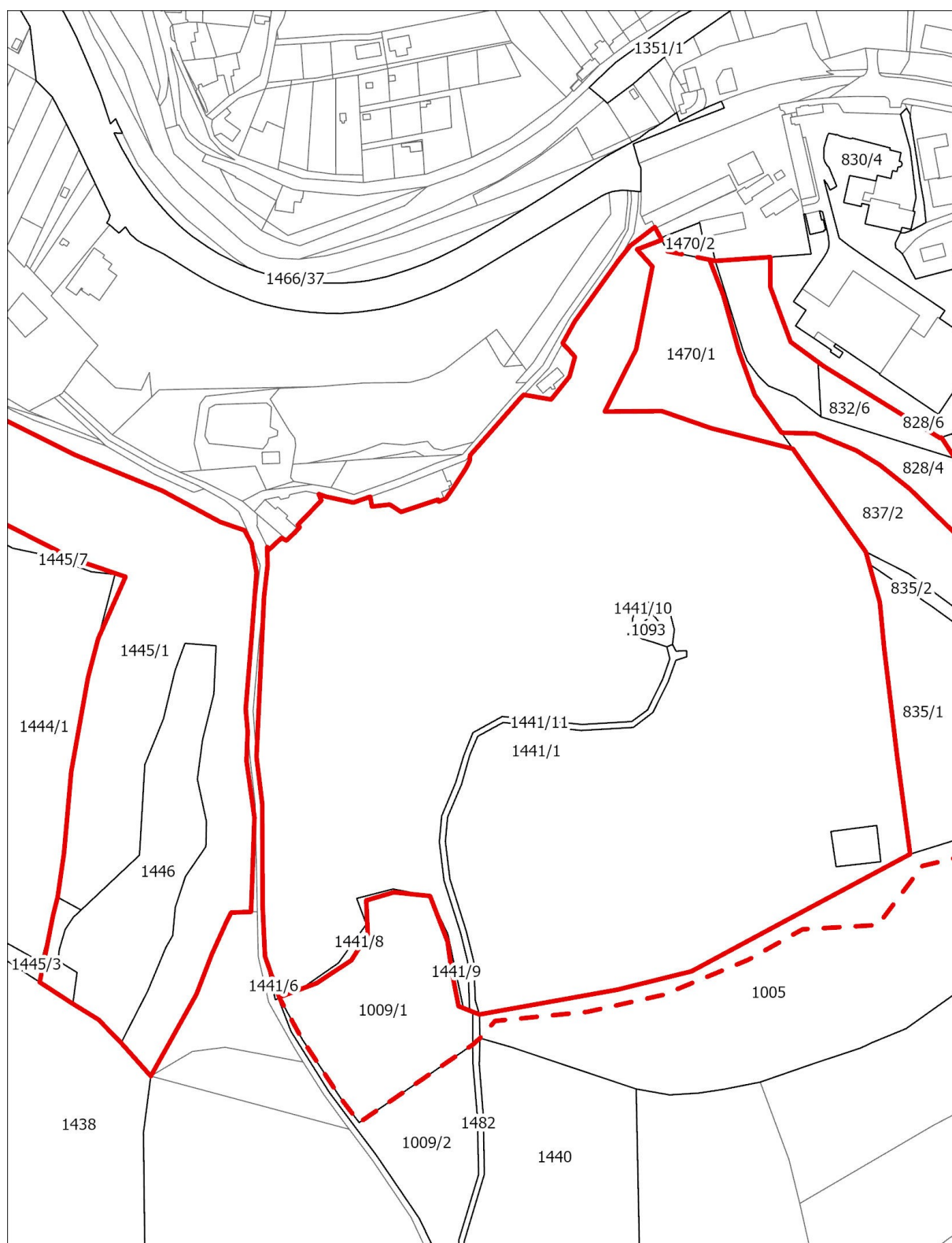
- přírodní památka Ptačí hrádek
- ochranné pásmo přírodní památky
- dotčené parcely
- katastr nemovitostí

0 50 100 m

podkladová data:
katastr nemovitostí ČR 1. 4. 2024; © ČÚZK

vyhotovil:
odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví,
Jihočeský kraj, květen 2024

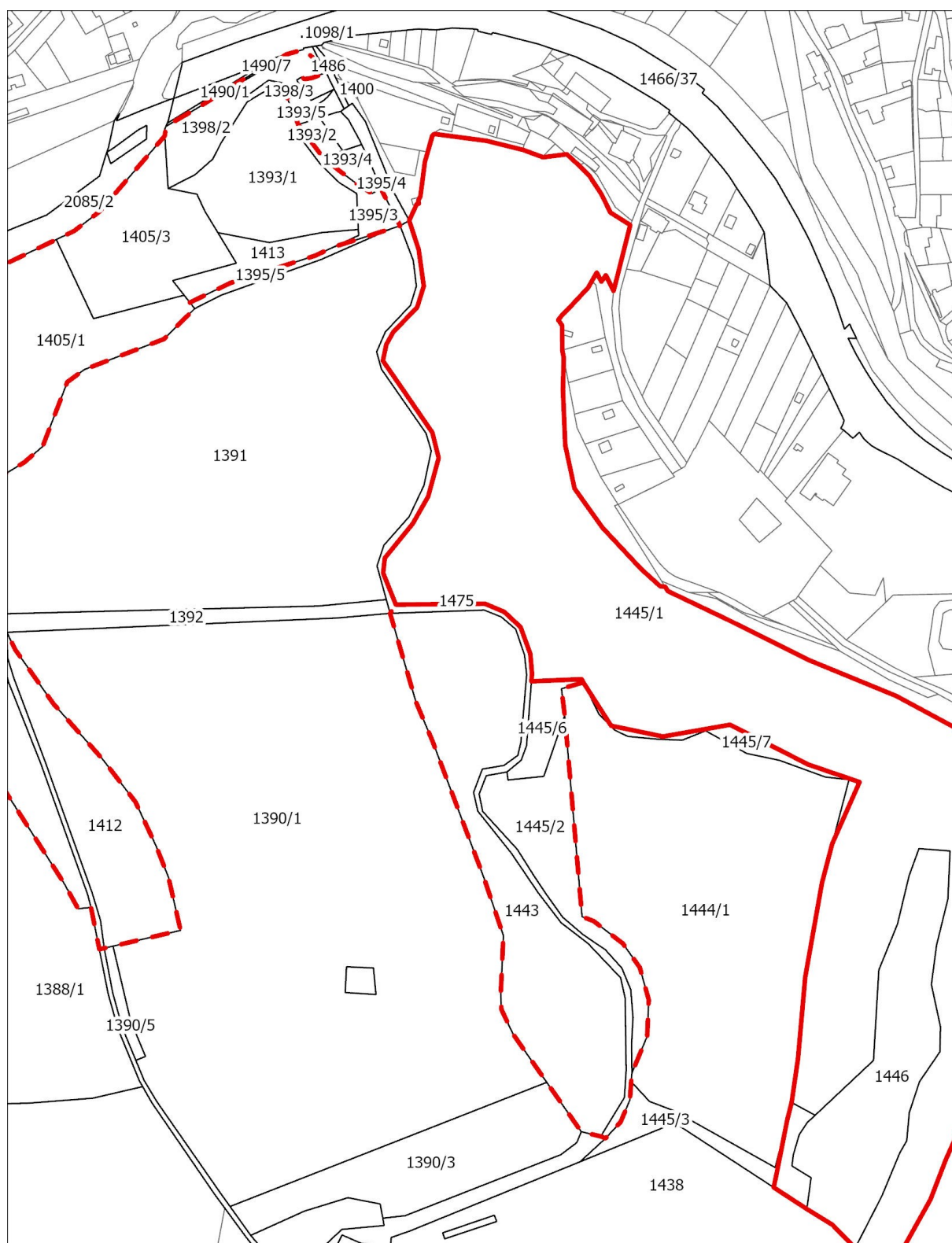
- přírodní památka Ptačí hrádek
- ochranné pásmo přírodní památky
- dotčené parcely
- katastr nemovitostí

0 50 100 m

podkladová data:
katastr nemovitostí ČR 1. 4. 2024; © ČÚZK

vyhotovil:
odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví,
Jihočeský kraj, květen 2024

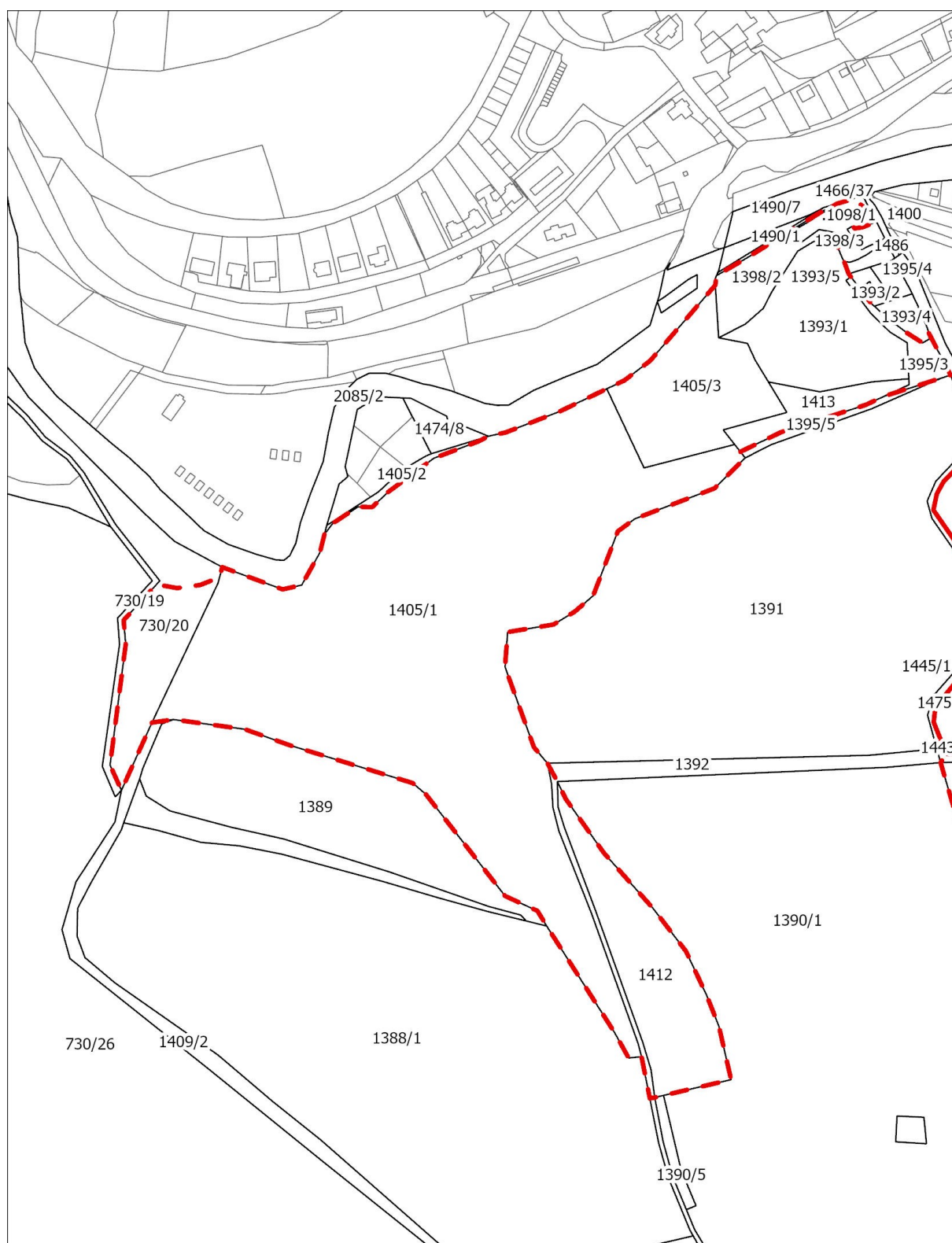
- přírodní památka Ptačí hrádek
- ochranné pásmo přírodní památky
- dotčené parcely
- katastr nemovitostí

0 50 100 m

podkladová data:
katastr nemovitostí ČR 1. 4. 2024; © ČÚZK

vyhotovil:
odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví,
Jihočeský kraj, květen 2024

- přírodní památka Ptačí hrádek
- ochranné pásmo přírodní památky
- dotčené parcely
- katastr nemovitostí

0 50 100 m

podkladová data:
katastr nemovitostí ČR 1. 4. 2024; © ČÚZK

vyhotovil:
odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví,
Jihočeský kraj, květen 2024

Příloha č. 3 – Mapa současné vegetace

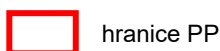
Převodní tabulka

Stanoviště	Odpovídající mapovaná společenstva
S1.1 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin	sv. <i>Cystopteridion</i> (as. <i>Asplenietum rutae-murario-trichomanis</i>)
S 1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin	sv. <i>Asplenion septentrionalis</i> (as. <i>Asplenio trichomanis-Polypodietum vulgaris</i>)
L 4 Suťové lesy	sv. <i>Tilio platyphylli-Acerion</i> (as. <i>Aceri-Tilietum</i> , as. <i>Mercuriali perennis-Fraxinetum excelsioris</i> , as. <i>Arunco dioici-Aceretum pseudoplatani</i>)
L 5.1 Květnaté bučiny	sv. <i>Fagion sylvaticae</i> (as. <i>Galio odorati-Fagetum sylvaticae</i>)
L5.3 Vápnomilné bučiny	sv. <i>Sorbo-Fagion sylvaticae</i> (as. <i>Cephalanthero damasonii-Fagetum sylvaticae</i>)
K3 Vysoké mezofilní a xerofilní křoviny	sv. <i>Berberidion vulgaris</i> (as. <i>Junipero communis-Cotoneastrum integrirami</i> , as. <i>Populo tremulae-Coryletum avellanae</i> , as. <i>Pruno spinosae-Ligustretum vulgaris</i> , as. <i>Ribeso alpini-Rosetum pendulinae</i>)
T4.2 Mezofilní bylinné lemy	sv. <i>Trifolion medii</i> (as. <i>Trifolio medii-Agrimonetum eupatoriae</i> , as. <i>Trifolio-Melampyretum nemorosi</i>)
T1.1 Mezofilní ovsíkové louky	sv. <i>Arrhenatherion elatioris</i> (as. <i>Ranunculo bulbosi-Arrhenatheretum elatioris</i>)
T3.4 Širokolisté suché trávníky	sv. <i>Bromion erecti</i> (as. <i>Carlino acaulis-Brometum erecti</i>)
X9A Lesní kultury s nepůvodními jehličnatými dřevinami	Kulturní porosty s převahou smrku, borovice a modřinu

Příloha č. 4 – Zákres výskytu ohrožených nebo jinak významných taxonů

Legenda:

- skupina 1** – *Viola mirabilis*, *Berberis vulgaris*, *Daphne mezereum*, *Epipactis helleborine*, *Lilium martagon*, *Astrantia major*, *Primula elatior*, *Aconitum variegatum*, *Aconitum lycoctonum* subsp. *vulparia*, *Hedera helix*
- skupina 2** – *Daphne mezereum*, *Aconitum variegatum*, *Aconitum lycoctonum* subsp. *vulparia*, *Lilium martagon*, *Primula elatior*, *Neottia nidus-avis*
- skupina 3** – *Cyclamen purpurascens* (stovky ex.), *Daphne mezereum*, *Aconitum variegatum*, *Aconitum lycoctonum* subsp. *vulparia*, *Lilium martagon*, *Hedera helix*
- skupina 4** – *Cyclamen purpurascens* (desítky ex.), *Berberis vulgaris*, *Lilium martagon*, *Daphne mezereum*, *Aruncus dioicus*
- skupina 5** – *Cotoneaster integrissimus*, *Lilium martagon*, *Viola mirabilis*, *Cyclamen purpurascens* (ojediněle), *Soldanella montana*, *Astrantia major*, *Primula elatior*, *Aconitum lycoctonum* subsp. *vulparia*, *Daphne mezereum*, *Epipactis helleborine*, *Neottia nidus-avis*, *Peucedanum austriacum* subsp. *austriacum*
- skupina 6** – *Cotoneaster integrissimus*, *Berberis vulgaris*, *Rubus saxatilis*, *Peucedanum austriacum* subsp. *austriacum*, *Libanotis pyrenaica*, *Aquilegia vulgaris*, *Lilium martagon*, *Epipactis helleborine*, *Inula salicina*, *Aconitum lycoctonum* subsp. *vulparia*
- skupina 7** – *Viola mirabilis*, *Lilium martagon*, *Aconitum variegatum*, *Aconitum lycoctonum* subsp. *vulparia*, *Neottia nidus-avis*, *Daphne mezereum*, *Epipactis helleborine*, *Knautia dipsacifolia*, *Hedera helix*
- skupina 8** – *Daphne mezereum*, *Lilium martagon*, *Primula elatior*, *Aconitum variegatum*